

**TILTAKSPLAN FOR FOLKEHELSE
TJELDSUND KOMMUNE
2017**

TILTAKSPLAN FOLKEHELSE TJELDSUND KOMMUNE 2017

Det vises til samarbeidsavtale om folkehelsearbeid mellom Nordland Fylkeskommune og Tjeldsund kommune. Denne ble signert av begge parter 2014.

Definisjoner

Følgende definisjoner benyttes i lov om folkehelsearbeid (LOV 2011-06-24 nr. 29) og ligger til grunn for avtalen.

Folkehelse: befolkningens helsetilstand og hvordan helsen fordeler seg i en befolkning

Folkehelsearbeid: samfunnets innsats for å påvirke faktorer som direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og trivsel, forebygger psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, eller som beskytter mot helsetrusler, samt arbeid for en jevnere fordeling av faktorer som direkte eller indirekte påvirker helsen.

Formål

Formålet med avtalen er å etablere et gjensidig forpliktende samarbeid om gjennomføring og videreutvikling av planer, strategier og tiltak for folkehelsearbeidet med grunnlag i folkehelselovens § 1.

Formål:

«... å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder utjevner sosiale helseforskjeller. Folkehelsearbeidet skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse. Loven skal sikre at kommuner, fylkeskommuner og statlige helsemyndigheter setter i verk tiltak og samordner sin virksomhet i folkehelsearbeidet på en forsvarlig måte. Loven skal legge til rette for et langsiktig og systematisk folkehelsearbeid.»

Avtalens overordnede perspektiver

Partene skal ha særlig oppmerksomhet rettet mot følgende hovedområder i folkehelsearbeidet:

- Integrasjon av folkehelse og folkehelsearbeid i alt planarbeid
- Innhente nødvendig oversikt over helsetilstanden i befolkningen og de positive og negative faktorer som kan virke inn på denne
- Ivaretagelse av befolkningen i alle livsfaser
- Utjevning av sosiale helseforskjeller
- Medvirkning i beslutningsprosesser fra alle befolkningsgrupper
- Universell utforming
- Tilgjengelighet og inkludering

Resultat-områder:	Resultatmål:	Tiltak 2017:	Budsjett avtaletilskudd:
Helsefremmende barnehager	<p><i>1. Helsefremmende arbeid er forankret i barnehagen</i></p> <p><i>2. Barnehagen jobber systematisk for å fremme psykisk helse og godt psykososialt miljø</i></p> <p><i>9. Barns medvirkning vektlegges</i></p> <p><i>Godkjenning etter lov om miljørettet helsevern</i></p>	<p>For å øke personalets kunnskap og bevissthet i jobben med rammeplanens fagområder og mål, er det et ønske å anskaffe et pedagogisk verktøy som inneholder aktivitetskort inkludert mål fra rammeplan fra Inped. Dette er et didaktisk hjelpemiddel for personalet.</p> <p>Kurs/fagdag arrangert av rkk etter anmodning fra styrerne i Tjeldsund kommune. «Barnehagens samfunnsmandat»:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Omsorg -Lek -Læring -Danning -Verdier <p>Kommuneoverlege foretar godkjenning etter gjennomgang av kriterier for lov om miljørettet helsevern i den enkelte barnehage.</p> <p>Barnehagene hadde gått for en søknad om godkjenning som helsefremmende barnehage i 2016, dersom det hadde vært en driftsgodkjenning. Dette vil ha en stor prioritet å få på plass i 2017.</p> <p>Barnehagens personale vil fortsatt ha fokus på å opprettholde og videreføre kriterier for helsefremmende barnehager.</p>	<p>kr 24 150,-</p>
Helsefremmende skoler	<p><i>2. Skolen arbeider systematisk for å fremme psykisk helse og godt psykososialt miljø</i></p> <p><i>3. Alle elever er aktive minst 60 minutter hver dag</i></p> <p><i>4. Nasjonale retningslinjer for skolemåltidet følges</i></p> <p><i>5. Skolen er tobakks- og rusfri</i></p>	<p>Hybelforberedende kurs for 10. klasse i Ramsund og Kongsvik. SLT-koordinator i ETS og helsesøster i Tjeldsund arrangerer dette ved Møteplassen Fjelldal og/eller ved skolen i Kongsvik.</p> <p>Temaer som vil bli tatt opp er overgang fra ungdomsskole til videregående og utfordringer med å bo på hybel. Psykisk helse: ensomhet, mobbing, venner, kropps fiksering, kosthold og søvn. Rus, seksualitet og grensesetting.</p> <p>Alle skolene i Tjeldsund har fokus på nettvett. Politisk vedtatt fokusområde. Tverrfaglig samarbeid.</p>	

	<p><i>Godkjenning etter lov om miljørettet helsevern</i></p>	<p>Skolene i Tjeldsund har forskjellig rekkefølge på hvilke kriterier på helsefremmende skoler som prioriteres. Under følger Ramsund Skole sine utvalgte kriterier:</p> <p><i>2. Skolen arbeider systematisk for å fremme psykisk helse og godt psykososialt miljø</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Fortsette samarbeid med helsesøster og psykiatrisk sykepleier ifb med verdensdagen for psykisk helse • <i>Gjøre noe for andre:</i> Minimum et tiltak for eldre, barnehagen i Ramsund og småskoletrinnet <p><i>3. Alle elever fysisk aktive minst 60 min hver dag</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Fortsette med fysfos hver dag • Utdanne trivselsledere U-trinn <p><i>4. Nasjonale retningslinjer for skolemåltidet følges</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Minimum 4 felles skolemåltid • Minimum 2 av de fire måltidene skal være ute • Fokus riktig type mat og riktig mengde mat i forbindelse med uteaktivitet. <p><i>5. Skolen er tobakks- og rusfri</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gjennomgå bruken av FRI på ungdomstrinnet og arrangere Stand-up mot tobakk <p>Kommuneoverlege foretar godkjenning etter gjennomgang av kriterier for lov om miljørettet helsevern i den enkelte skole.</p> <p>Skolens personale vil fortsatt ha fokus på å opprettholde og videreføre kriterier for helsefremmende skoler.</p>	<p>kr 20 000,-</p> <p>(kr 41 500,- overført fra 2016)</p>
--	--	---	---

<p>Helse- fremmende eldreomsorg</p>	<p><i>Innen avtaleperioden skal det være etablert flere sosiale møteplasser og aktivitetstilbud for eldre. Det samarbeides med frivillig sektor. Enslige eldre prioriteres. Ungdom er med å legge til rette for eldretilbud. Sykehjemmet utvikles til en helsefremmende institusjon for eldre gjennom en implementering av anbefalte kriterier for helsefremmende eldreinstitusjoner.</i></p>	<p>Det skal utarbeides et fast opplegg for møtepunkter mellom elever i ungdomsskolen i Ramsund og de eldre på institusjon. Valgfag i skolen skal gjøre dette mulig.</p> <p>Det skal legges til rette for at flere enslige og seniorer vil komme til TOS en kveld i uka. Ha tilbud om aktiviteter på disse kveldene. Dette for å øke motivasjon og trivsel hos målgruppen.</p> <p>Fortsette med temaet ernæring. Kursing av ansatte innenfor temaet ernæring. Tiltaket gjelder for ansatte i hjemmetjenesten og institusjon både på Hinnøysiden og fastlandet.</p> <p>En arbeidsgruppe vil fortsatt jobbe med organiseringen av en Frivillighetssentral. Arbeidsgruppen vil også ha fokus på organiseringen av flere sosiale møteplasser og aktivitetstilbud for eldre. Det legges opp til møteplasser og tilbud i Kongsvik, Fjelldal og Tjeldøya.</p>	<p>kr 15 000,-</p> <p>(kr 5000,- overført fra 2016)</p>
<p>Helse- fremmende arbeids- plasser</p>	<p><i>Tjeldsund kommune skal i løpet av tre år være utviklet til en helsefremmende arbeidsplass med et mål om en reduksjon i sykefraværet på 4 % - poeng. Arbeidet skal ha fokus på forbedringer av både fysisk arbeidsmiljø, psykososialt arbeidsmiljø, arbeid med IA-tiltak (inkluderende arbeidsliv) og sunnere livsstil.</i></p>	<p>Hjemmesykepleien: Innkjøp av manuell løfteheis som kan fraktes med i bilene.</p> <p>Forebygging av rygg og nakkelidelser hos personalet ved Kanutten barnehage og Fjelldal skole.</p> <p>Videreføre ordningen til at ansatte kan bruke 1 time i uken til fysisk aktivitet i arbeidstiden og tilrettelegging av fysisk aktivitet på den enkelte arbeidsplassen. Folkehelsekoordinator besøker hver enkelt arbeidsplass med dette som tema. Der det fokuseres på hvordan få dette til i praksis.</p> <p>Fortsette markedsføring og informasjon til politikere, innbyggere, frivillige lag og foreninger, næringslivet, samarbeidspartnere, mfl. Dette gjennom blant annet møtevirksomhet, Folkehelseuka, kommunens hjemmeside og Facebook- side for folkehelse.</p>	<p>kr 29 000,-</p> <p>(kr 2000,- overført fra 2016)</p>

<p>Ungdoms- arbeid</p>	<p><i>Flere ungdomstilbud etableres i nært samarbeid med ungdommene selv og i forhold til målgruppens behov og ønsker samt kommunens rammefaktorer. Nøkkelord skal være sosial utjevning. Det samarbeides med frivillig sektor.</i></p>	<p>-Kreative verksteder/kurs for ungdom. Høyt fokus på brukermedvirkning, ungdommene er selv med på å velge ut kurs, planlegge og arrangere. Bruk av tilegnet arrangørkompetanse fra UKM Ung arrangør, DKS Elevarrangør og ungdomsrådet. Eksempler på kurs kan være; Grafittikurs, gatemekling, kurs i redesign, klatrekurs, fotokurs, dansekurs, mekkeverksted, musikkverksted og aktivitetshelger m.m. Tilbudet skal være åpent for alle og uten deltakeravgift. Det vil oppfordres til at resultat/produkter fra aktuelle kurs presenteres på blant annet UKM.</p> <p>- Miljøsmed i skolene (egenfinansiering)</p>	<p>kr 15 000,-</p>
<p>Lavterskel aktivitets- tilbud i bo- og nærmiljø</p>	<p><i>Tjeldsund kommune skal innen 2016 ha ferdig planen for bonære turstier, turveger/sykkelveger, turløyper og andre nærmiljøanlegg som integrert del av den kommunale anleggsplan/kommunale plan for fysisk aktivitet og naturopplevelser. Innen 2016 skal kommunen i samarbeid med frivillige lag og foreninger ha realisert 2 av de planlagte tiltak/prosjekt.</i></p>	<p>Følge opp politisk vedtatt plan og realisere flere av de planlagte tiltakene/prosjektene med hensyn til:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Merking av stier/løyper - Infotavler <p>Informasjon om de prioriterte løypene legges inn på digital portal hos Kartverket.</p> <p>Reskilting og skjøtsel av kulturminnestien Hovsveien i samarbeid med Kulturminneavdelingen på fylket, Tjeldsund Lokalhistorielag og Bygdelaget Baunen.</p> <p>Folkehelseuka 2017 – Planlegge ulike aktiviteter rundt i kommunen i samarbeid med lag og foreninger.</p> <p>Aktivitetspark Ramsund skole</p>	<p>kr 26 850,-</p> <p>(kr 30 000,- overføres fra 2016)</p> <p>(kr 52 000,- overført fra 2016)</p>
<p>Frisklivs- sentral</p>	<p><i>Tjeldsund kommune etablerer desentraliserte frisklivssentraler i kommunen. I tråd med tidligere føringer og vedtak, arbeides det aktivt i samarbeid med frivillige lag og foreninger for å etablere</i></p>	<p>Kompetanseheving/kursing for 2 personer i hvordan å realisere frisklivssentral.</p> <p>Hospitering hos allerede etablerte frisklivssentraler</p> <p>Møtevirksomhet med leger og fagpersoner</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reise- og oppholdskostnader - Kursavgifter - Diverse utstyr til arenaer som 	

	<i>arenaer/lokaler med mulighet for fysisk aktivitet desentralisert i kommunen. Målet er at desentrale frisklivssentrales skal være i drift i 2017.</i>	<p>gir mulighet for fysisk aktivitet</p> <ul style="list-style-type: none"> - desentralisert i kommunen 	(kr 55 000,- overført fra 2016)
Sikkerhetsfremmende og ulykkesforebyggende arbeid	<i>Innen utgangen av 2015 utarbeid et system for registrering og analysering av skadedata. Innen utgangen av 2015 skal Tjeldsund ha egen handlingsplan for sikkerhetsfremmende og ulykkesforebyggende arbeid.</i>	<p>Videreføre arbeidet med å iverksette tiltak innenfor prioriterte områder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fallforebygging for eldre i institusjon og hjemmeboende eldre - Trafikksikkerhet: Kommunens trafikksikkerhetsplan rulleres og vitaliseres - Sikkerhet i båthavner: Bistå de private småbåtforeningene etter innspill fra disse <p>Videreføre arbeidet med å etablere ei systematisk registrering og analysering av skadedata og avklare hvordan/hvor i kommunens planhierarki det planmessige skadeforebyggende og sikkerhetsfremmende arbeidet skal forankres.</p>	
Kunnskapsgrunnlag	<i>Tjeldsund kommune skal holde fortløpende oversikt over helsetilstand og positive og negative påvirkningsfaktorer for helse. Oversiktsdokumentet skal brukes aktivt som kunnskapsgrunnlag i arbeidet med kommunal planstrategi og i arbeidet med andre planer, strategier og tiltak i kommunen.</i>	<p>Bruke oversiktsdokumentet aktivt opp mot kommunens planstrategi.</p> <p>Jobbe fortløpende og strukturert med kartlegging av kommunens påvirknings- og risikofaktorer.</p>	
Til sammen til bruk på kommunens resultatområder			130.000 kr
Folkehelseavtalens generelle del			100.000 kr
Overført fra 2016			
Totalt			230.000 kr

For Tjeldsund kommune

Elisabeth Torgeirsen

Folkehelsekoordinator